РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2021/2082 НА КОМИСИЯТА

от 26 ноември 2021 година

за определяне на реда и условията за прилагане на Регламент (ЕС) № 376/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на общата европейска схема за класификация на риска

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 376/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за докладване, анализ и последващи действия във връзка със събития в гражданското въздухоплаване, за изменение на Регламент (ЕС) № 996/2010 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2003/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на регламенти (ЕО) № 1321/2007 и (ЕО) № 1330/2007 на Комисията ([1]), и по-специално член 7, параграф 7 от него,

като има предвид, че:

(1) В съответствие с Регламент (ЕС) № 376/2014 от държавите членки, както и от Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз („Агенцията“) се изисква да създадат механизъм за независимо събиране, оценяване, обработване, анализиране и съхраняване на данни от събития, свързани с авиационната безопасност. Държавите членки трябва да изготвят доклади за събития въз основа на данните за събития и да ги съхраняват в национална база данни. Агенцията също е задължена да изготвя доклади за събития въз основа на данните за събития и да ги съхранява в база данни.

(2) В съответствие с член 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 376/2014 държавите членки и Агенцията участват в обмена на информация, като предоставят достъп чрез Европейския централен регистър (ЕЦР) до цялата информация, свързана с безопасността, която се съхранява в съответните им бази данни за докладване.

(3) Съгласно Регламент (ЕС) № 376/2014 докладите за събития трябва да съдържат класификация по отношение на риска за безопасността, която подлежи на преглед от компетентните органи на държавите членки или от Агенцията, и трябва да бъдат прехвърлени в Европейския централен регистър (ЕЦР). За да се гарантира, че всички доклади за събития в ЕЦР са класифицирани по хармонизиран начин, компетентните органи на държавите членки и Агенцията следва да гарантират, че тези доклади се класифицират съгласно общата европейска схема за класификация на риска (ERCS), установена в Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034 на Комисията ([2]).

(4) Необходимо е да се определят редът и условията за хармонизирано и последователно прилагане на ERCS от страна на Агенцията и държавите членки.

(5) Когато докладите за събития съдържат класификация на риска, определена чрез използване на методики, различни от ERCS, компетентните органи на държавите членки или Агенцията следва да класифицират риска от възникване на съответното събитие в съответствие с ERCS, както е определено в Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034 на Комисията.

(6) Когато компетентните органи на държавите членки или Агенцията решат да използват процедура за преобразуване, с цел да преобразуват класификациите на риска, посочени в съображение 5, в класификация по ERCS и когато тези методики са ARMS-ERC 4x4 или RAT „УВД — общо“, компетентните органи на държавите членки или Агенцията следва да използват процедурата за пряко преобразуване, предвидена в настоящия регламент.

(7) Когато процедурата за пряко преобразуване, посочена в приложението, не е приложима, компетентните органи на държавите членки и Агенцията следва да имат право да използват други процедури за преобразуване, ако чрез тях се постига еквивалентна класификация по ERCS.

([1]) ОВ L 122, 24.4.2014 г., стр. 18.

([2]) Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034 на Комисията от 6 октомври 2020 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 376/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на общата европейска схема за класификация на риска (ОВ L 416, 11.12.2020 г., стр. 1).

(8) За да се осигури нейното ефективно прилагане, е необходимо постоянно наблюдение и подобряване на ERCS. Необходимо е да се определят подробни правила за такова наблюдение и подобряване, а Агенцията следва да подпомага Комисията при прегледа и наблюдението. За тази цел държавите членки следва да докладват редовно и в предписаните срокове на Агенцията и на Комисията за използването на ERCS и нейната оценка.

(9) Компетентните органи на държавите членки и Агенцията трябва да се подготвят за прилагането на ERCS, по-специално като адаптират вътрешните си процеси и евентуално разпределят допълнителни ресурси. В член 24, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 376/2014 обаче се предвижда, че член 7, параграф 2 от посочения регламент, с който се възлага използването на ERCS от държавите членки и Агенцията, се прилага след влизането в сила на делегираните актове и актовете за изпълнение, с които се определя и разработва ERCS. Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034 на Комисията за определяне на ERCS вече влезе в сила на 31 декември 2020 г. Поради това не е възможно да се отложи приложимостта на задължението за използване на ERCS след датата на влизане в сила на настоящия регламент. Освен това за целите на годишния преглед на безопасността, публикуван от Агенцията в съответствие с член 72, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), е от съществено значение докладите за събития, прехвърлени в ЕЦР в срок от една година, да бъдат оценени по хармонизиран начин. Задължението за класифициране на събитията в съответствие с ERCS следва да започне да се прилага от датата на влизане в сила на настоящия регламент. Поради това настоящият регламент следва да влезе в сила на 1 януари 2023 г.

(10) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на комитета, създаден съгласно член 127 от Регламент (ЕС) 2018/1139,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се определят редът и условията за прилагане на общата европейска схема за класификация на риска („ERCS“), определена в Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията от член 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034.

Прилагат се и следните определения:

(1) „методика ARMS-ERC“ означава методиката за оценяване на оперативните рискове, разработена от секторната работна група за управленски решения във връзка с рисковете във въздухоплаването ARMS (Airline Risk Management Solutions);

(2) „УВД“ означава управление на въздушното движение, както е определено в член 2, параграф 10 от Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета ([4]);

(3) „оценка на сериозността за УВД — бордови системи“ означава частта от методиката RAT, с която се оценява въздействието на събитието върху въздушните операции;

(4) „оценка на сериозността за УВД — наземни системи“ означава частта от методиката RAT, с която се оценява въздействието на събитието върху функционирането на системата за УВД (процедури, оборудване и хора);

([3]) Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 година относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване и за създаването на Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз и за изменение на регламенти (ЕО) № 2111/2005, (ЕО) № 1008/2008, (ЕС) № 996/2010, (ЕС) № 376/2014 и на директиви 2014/30/ЕС и 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 552/2004 и (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕИО) № 3922/91 на Съвета (ОВ L 212, 22.8.2018 г., стр. 1).

([4]) Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 г. за определяне на рамката за създаването на Единно европейско небе (рамков регламент) (ОВ L 96, 31.3.2004 г., стр. 1).

(5) „оценка на сериозността за УВД — общо“ означава обединяването на оценките на сериозността за „УВД — наземни системи“ и „УВД — бордови системи“ в една единствена оценка;

(6) „методика RAT“ означава методиката на инструмента за анализ на риска, която е разработена от Евроконтрол и се използва за класифициране на събития, свързани с безопасността в областта на УВД;

(7) „Евроконтрол“ е европейската организация за безопасност на въздухоплаването, създадена с Международната конвенция от 13 декември 1960 г. за сътрудничество за безопасност на въздухоплаването ([5]).

Член 3

Преглед, изменение и одобряване на класификацията по отношение на риска за безопасността

1. Компетентният орган на държавата членка или Агенцията преразглеждат, изменят при необходимост и одобряват класификацията по отношение на риска за безопасността, съдържаща се в доклада за съответното събитие, в съответствие с ERCS, установена в Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034 на Комисията.

2. Без да се засяга параграф 1, компетентният орган на държавата членка или Агенцията използват процедурата за пряко преобразуване, посочена в приложението, когато преобразуват класификация по отношение на риска за безопасността, определена чрез методиките ARMS/ERC 4x4 или RAT „УВД — общо“. За класификации по отношение на риска за безопасността, определени чрез други методики, компетентният орган на държавата членка или Агенцията могат да използват процедурата за ръчно преобразуване, посочена в точка 2 от приложението, или други процедури за преобразуване, когато това се счита за целесъобразно, ако чрез тях се постига еквивалентна класификация по ERCS.

Член 4

Наблюдение и подобряване на ERCS

1. На 31 март 2026 г. и след това на всеки пет години всяка държава членка представя на Комисията и на Агенцията доклад за използването на ERCS.

2. Агенцията прави преглед на информацията, представена от държавите членки в съответствие с параграф 1 от настоящия член, както и на останалата информация, която Агенцията евентуално е получила във връзка с прилагането на ERCS. При прегледа Агенцията може да вземе предвид експертния опит на мрежата от анализатори на авиационната безопасност (NoA), посочена в член 14, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 376/2014, и на съответните експертни групи, ако такива са създадени от Агенцията.

Член 5

Наблюдение на съвместимостта с други схеми за класификация на риска

1. Процедурите за преобразуване, определени в приложението, подлежат на редовни прегледи от страна на Агенцията, за да се гарантира, че те продължават да са актуални. При прегледите може да се вземе предвид експертният опит на NoA и съответните експертни групи, ако такива са създадени от Агенцията.

2. Когато е приложимо, държавите членки нотифицират на Комисията и Агенцията за използването на процедурата за ръчно преобразуване, определена в точка 2 от приложението, или на другите процедури за преобразуване съгласно посоченото в член 3, параграф 2 от настоящия регламент.

Член 6

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на 1 януари 2023 г.

([5]) Конвенцията е изменена с Протокола от 12 февруари 1981 г. и преразгледана с Протокола от 27 юни 1997 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 26 ноември 2021 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

Процедури за преобразуване на оценки по методиката на инструмента за анализ на риска (методика RAT) и оценки по методиката за класифициране на събитията според риска, разработена от секторната работна група за управленски решения във връзка с рисковете във въздухоплаването (методика ARMS–ERC), в оценки по европейската схема за класификация на риска (ERCS)

В настоящото приложение се определят процедурите за преобразуване на оценки по методиките RAT и ARMS ERC в оценка по ERCS ([1]), определена в стъпка 2 от приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034 на Комисията.

Следните процедури за преобразуване осигуряват пряко или ръчно преобразуване за установяване на оценка по ERCS, еквивалентна на дадена оценка по методиките RAT и/или ARMS ERC в съответствие с член 3 от настоящия регламент.

1. **ПРЯКО ПРЕОБРАЗУВАНЕ**

Задължителната процедура за преобразуване се състои от следните два работни процеса:

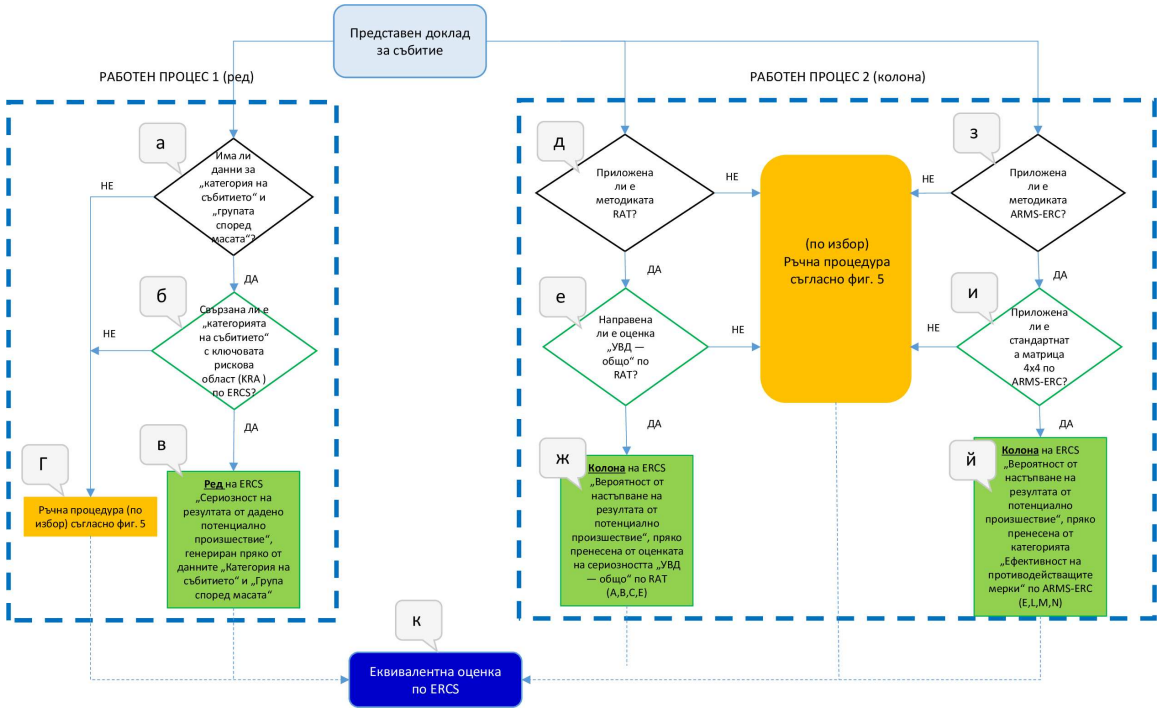
— Работен процес 1 — пряко преобразуване за получаване на оценка на сериозността по ERCS.

— Работен процес 2 — пряко преобразуване за получаване на оценка на вероятността по ERCS.

На фигура 1 е представена обща схема на процедурата. Процесът започва в полето „Представен доклад за събитие“ и завършва в полето „Еквивалентна оценка по ERCS“. Пунктираните линии на фигура 1 показват, че за всеки резултат от процеса се изисква само един източник.

Фигура 1

Процедури на преобразуване

1.1. ***РАБОТЕН ПРОЦЕС 1 — Оценка на сериозността по ERCS***

а) **Информация за „категорията на събитието“ и „групата според масата“**

— Ако докладът за събитие съдържа информация за „категорията на събитието“ и „групата според масата“, тя може да се преобразува в оценка на „Сериозността на резултата от дадено потенциално произшествие“ по ERCS. Следващият етап е стъпка б) от фигура 1.

([1]) Оценката по ERCS е буквено-цифрова стойност с две позиции, като първата позиция съответства на буквената стойност, получена при определянето на сериозността на събитието (оценка на сериозността от A до X), а втората позиция е цифровата стойност, отразяваща съответната оценка на събитието (вероятност).

— Ако докладът за събитие не съдържа информация за „категорията на събитието“ и/или за „групата според масата“, прякото преобразуване не е възможно. Ако се използва ръчното преобразуване, описано в точка 2 от настоящото приложение, следващият етап е стъпка Г) от фигури 1 и 5.

б) **Преобразуване на „категория на събитие“ и ключова рискова област (KRA) по ERCS**

— Ако „категорията на събитието“ от доклада съответства непосредствено на една от ключовите рискови области по ERCS, определени в точка 1.2 от приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034, следващият етап е стъпка в) от фигура 1.

— За доклад за събитие, който съдържа „категории на събития“, различни от ключовите рискови области по ERCS, няма пряко преобразуване. Ако се използва ръчното преобразуване, описано в точка 2 от настоящото приложение, следващият етап е стъпка Г) от фигури 1 и 5.

в) **Оценка на „Сериозността на резултата от дадено потенциално произшествие“ по ERCS — пряко преобразуване**

— Ако докладът за събитие съдържа информация за „категорията на събитие“ и „групата според масата“, оценката на сериозността се преобразува пряко в подходяща оценка на „Сериозността на резултата от дадено потенциално произшествие“ по ERCS. Резултатът от процеса е к) и предоставя първата позиция, съответстваща на буквената стойност, получена при изчисляването на сериозността на събитието (оценка на сериозността от A до X).

1.2. ***РАБОТЕН ПРОЦЕС 2 — Оценка на вероятността по ERCS***

д) **Доклад за събитие, оценен посредством методиката RAT**

Ако докладът за събитие е оценен по методиката RAT ([2]):

— Доклади за събитие, които имат класификация на оценка на сериозността по RAT „УВД — общо“, могат да бъдат пренесени непосредствено в колоните за вероятности по ERCS, както е обяснено в стъпка ж) от фигура 2.

— Доклади за събитие, които имат само оценка на сериозността за „УВД — наземни системи“ по RAT ([3]), трябва да бъдат преобразувани ръчно, за да се получи оценката на вероятността по ERCS. Ако се използва ръчното преобразуване, описано в точка 2 от настоящото приложение, следващият етап е стъпка Л) от фигура 5.

— В случай на доклад за събитие, обозначен като „УВД — специфично събитие“, преобразуването между оценките по RAT и ERCS не е възможно.

е) **Оценка на сериозността за „УВД — общо“ по RAT**

— Ако доклад за събитие съдържа оценка на сериозността за „УВД — общо“, следващият етап е стъпка ж) от фигура 1.

ж) **Колона на ERCS „Вероятност от настъпване на резултата от потенциално произшествие“, преобразувана от стойността по „УВД — общо“ (отнася се само за стойности A, B, C, E)**

За доклад за събитие с оценка на сериозността за „УВД — общо“ (A, B, C, E) се прилага следното пряко преобразуване в категории на вероятност по ERCS:

([2]) Чрез методиката RAT се класифицират събития, свързани с управлението на въздушното движение. Методиката RAT не дава оценка на произшествията, тъй като измерва единствено колко близо е било събитието, свързано с УВД, до прерастването в произшествие. Методиката RAT се състои от няколко основни елемента (т.е. „УВД — наземни системи“, „УВД — бордови системи“), всеки от които осигурява част от входните данни за „общата оценка на сериозността за УВД“ по RAT. За да се получи оценката на сериозността за „УВД — общо“, трябва да са налице оценки на сериозността както за „УВД — наземни системи“, така и за „УВД — бордови системи“.

([3]) „Сериозността“ по методиката RAT показва колко тежко е било актуалното събитие в сравнение с други събития. Методиката RAT определя „сериозността“ чрез оценка на защитните/противодействащите мерки.

Фигура 2

Преобразуване на оценката на сериозността за „УВД — общо“ в оценката на вероятността по ERCS

Категории на вероятност по ERCS

			E		C		B		A	
Съответна оценка на противодействието	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
Сум. тежест на противод. мерки	17-18	15-16	13-14	11-12	9-10	7-8	5-6	3-4	1-2	0
Вероятност	10^{-9}	10^{-8}	10^{-7}	10^{-6}	10^{-5}	10^{-4}	10^{-3}	10^{-2}	10^{-1}	1
Описание	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 1000 м. пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 100 м. пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 10 м. пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 1 м. пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 100 000 пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 10 000 пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 1000 пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 100 пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 10 пъти	Настъпили произшествия

з) **Доклад за събитие, класифицирано по методиката ARMS-ERC**

— За доклад за събитие, което е оценено по методиката ARMS-ERC, следващият етап е стъпка и) от фигура 1.

— За доклад за събитие, което не е оценено по методиката ARMS-ERC, следващият етап е стъпка М) от фигура 5.

и) **Стандартна матрица 4x4 по ARMS-ERC**

Ако матрицата 4x4 по ARMS-ERC, изобразена на фигура 3, се използва за оценяване на доклад за събитие, то следващият етап е стъпка й) от фигура 1.

Фигура 3

Стандартна матрица 4x4 по ARMS-ERC

Въпрос 2

Каква е била ефективността на оставащите противодействащи мерки между настоящото събитие и най-вероятния сценарий на произшествие?

Ефективни	Ограничени	Минимални	Неефективни
50	102	502	2500
10	21	101	500
2	4	20	100
1			

Въпрос 1

Ако настоящото събитие беше ескалирало до произшествие, какъв би бил най-вероятният изход?

Катастроф. произшествие	Загуба на ВС или множество см. случаи (3 или повече)
Голямо произшествие	1 или 2 см. случая, множество сериозни наранявания, големи повреди на въздухопл. средство
Незнач. наранявания или повреди	Незнач. наранявания, незнач. повреди на въздухопл. средство
Няма произшествие	Не могат да възникнат потенциални повреди или наранявания.

Типични сценарии на произшеств.
Загуба на управл., сблъсък във въздуха, неупр. пожар на борда, експлозии, цялостен отказ на структ. на ВС, сблъсък с терена.
Сблъсък на висока скорост при рулиране, значителни наранявания при турблентност.
Произшествие на заден ход, незначителна повреда поради лошо време.
Събитие, което не може да ескалира до произшествие, дори ако би могло да има последствия за работата (напр. отклонение, закъснение, отделно заболяване).

й) **Оценка на „Вероятността от настъпване на резултата от потенциално произшествие“ по ERCS — пряко преобразуване**

Ако докладът за събитие съдържа категория за „Ефективност на противодействащите мерки“ по ARMS, за определяне на оценката на „Вероятността от настъпване на резултата от потенциално произшествие“ по ERCS се използва следното пряко преобразуване в матрицата по ERCS.

Фигура 4

Преобразуване на ARMS-ERC в категории на вероятност по ERCS

Съответна оценка на противодействието	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
Сум. тежест на противод. мерки	17-18	15-16	13-14	11-12	9-10	7-8	5-6	3-4	1-2	0
Вероятност	10^{-9}	10^{-8}	10^{-7}	10^{-6}	10^{-5}	10^{-4}	10^{-3}	10^{-2}	10^{-1}	1
Описание	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 1000 м. пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 100 м. пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 10 м. пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 1 м. пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 100 000 пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 10 000 пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 1000 пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 100 пъти	Прогнозира се ост. прот. мерки да откажат 1 на 10 пъти	Настъпили произшествия

к) **Еквивалентна оценка по ERCS**

Оценката на „Сериозността на резултата от дадено потенциално произшествие“ по ERCS и оценката на „Вероятността от настъпване на резултата от потенциално произшествие“ по ERCS се комбинират в матрицата по ERCS, за да се генерира еквивалентна оценка по ERCS, както е посочено в стъпка 2 от приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034.

2. **РЪЧНО ПРЕОБРАЗУВАНЕ**

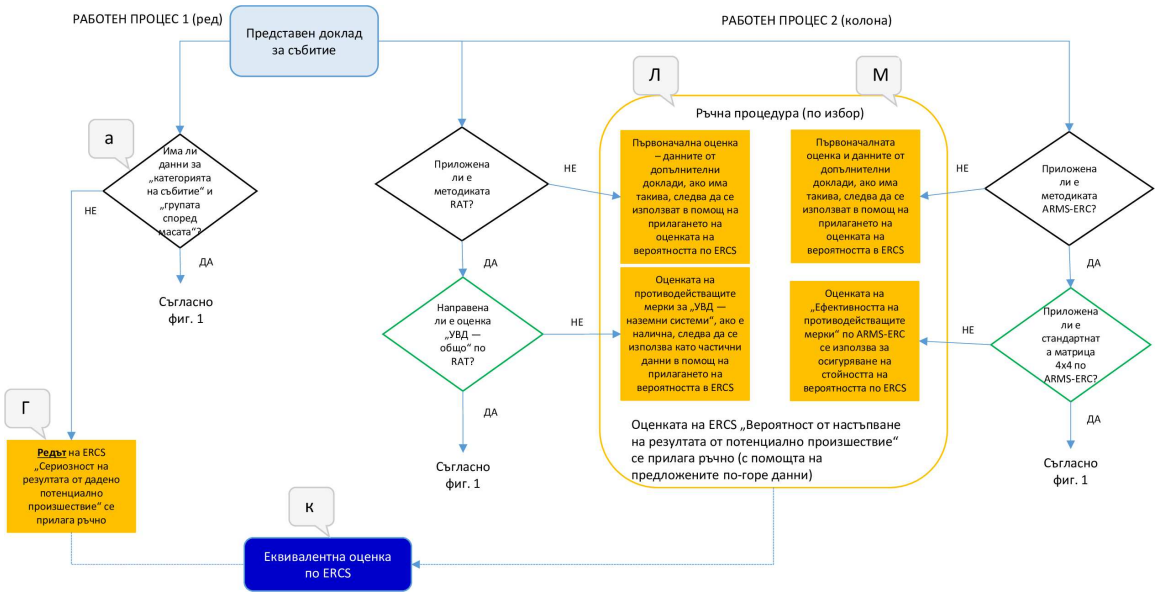
Ръчното преобразуване се състои от следните два работни процеса:

— Работен процес 1 — ръчно преобразуване за получаване на оценка на сериозността по ERCS.

— Работен процес 2 — ръчно преобразуване за получаване на оценка на вероятността по ERCS.

Фигура 5

Ръчно преобразуване

2.1. ***РАБОТЕН ПРОЦЕС 1***

Г) **Оценка на „Сериозността на резултата от дадено потенциално произшествие“ по ERCS — ръчно преобразуване**

— Ако докладът за събитие не съдържа информация за „категорията на събитието“ и/или за „групата според масата“, за определяне на „резултата от потенциално произшествие“ или на ключовата рискова област се прилага методиката ERCS, определена в приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034. Окончателният резултат от процеса е к) и предоставя първата позиция, съответстваща на буквената стойност, получена при изчисляването на сериозността на събитието (оценка на сериозността от A до X).

2.2. ***РАБОТЕН ПРОЦЕС 2***

Л) **Колона на ERCS „Вероятност от настъпване на резултата от потенциално произшествие“ — ръчна процедура**

— За доклад за събитие, който не съдържа сериозността за „УВД — общо“, няма пряко преобразуване в оценка на „Вероятност от настъпване на резултата от потенциално произшествие“ по ERCS.

Сериозността за „УВД — наземни системи“ обаче може да даде възможност за частично преобразуване чрез съпоставяне на процедурата за оценка на противодействащите мерки за „УВД — наземни системи“ и процедурата за оценка на противодействащите мерки по ERCS, определена в точка 2.1.3 от приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034.

М) **Оценка на „Вероятността от настъпване на резултата от потенциално произшествие“ по ERCS — ръчно преобразуване**

Ако в доклада за събитие за оценяване на събитието не се използва матрица 4x4 по ARMS-ERC, за да се генерира оценката на „Вероятността от настъпване на резултата от потенциално произшествие“ по ERCS, стойността от оценката на противодействащата мярка по ARMS-ERC се преобразува в оценката на противодействащата мярка по ERCS, предвидена в точка 2.1.3 от приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034.

к) **Еквивалентна оценка по ERCS**

Оценката на „Сериозността на резултата от дадено потенциално произшествие“ по ERCS и оценката на „Вероятността от настъпване на резултата от потенциално произшествие“ по ERCS се комбинират в матрицата по ERCS, за да се генерира еквивалентна оценка по ERCS, както е посочено в стъпка 2 от приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2020/2034.